

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Економічні проблеми сталого розвитку
Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції студентів та
молодих вчених імені професора Балацького О. Ф.
(Україна, Суми, 16 – 18 квітня 2019 р.)

Суми
Сумський державний університет
2019

УДК [330.34+330.336](063)
Е45

Рецензенти:

Л. Л. Гриценко – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів і підприємництва навчально-наукового інституту фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького Сумського державного університету.

Є. В. Мішенін – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування навчально-наукового інституту фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького Сумського державного університету.

*Рекомендовано вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № __ від 20 червня 2019 р.)*

Е45 Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених імені професора Балацького О. Ф. «Економічні проблеми сталого розвитку» / за заг. ред.: Т. А. Васильєвої, О. В. Шкарупи. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 226 с.

До збірника ввійшли матеріали щорічної науково-практичної конференції «Економічні проблеми сталого розвитку» імені проф. О.Ф. Балацького, в яких наведені результати наукових досліджень, виконаних молодими вченими та студентами різних країн із наукових напрямів, пов'язаних з економічними, управлінськими проблемами сталого розвитку в різних сферах актуальних наукових досліджень та практичній діяльності інститутів та сучасних організацій.

Для науковців, викладачів вищих навчальних закладів, студентів, аспірантів, докторантів та всіх, хто цікавиться науково-практичними проблемами сучасної економіки й теорії управління.

The collection consists of materials from annual International scientific-practical conference “Economic Problems of Sustainable Development”, but this year it's devoted to 80-years anniversary of Prof. Oleg F. Balatsky to his memory. The abstracts represent the results of scientific research applied in different countries in different spheres corresponded to the economic and managerial problems of sustainable development of actual activities of the institutions and modern organizations.

The conference is intended for academic scholars, scientists, representatives of HEIs, students, Ph. D. students, Post-Docs and all who is interested in scientific and practical problems of modern economics and management.

УДК [330.34+330.336](063)

© Колектив авторів, 2019

© Сумський державний університет, 2019

ЗМІСТ

<i>Мальонкіна І. С., Мішеніна Г. А.</i>	ФОРСАЙТ-ТЕХНОЛОГІЇ ЧИ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ? ІНСТРУМЕНТИ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ	11
<i>Пилипенко А. Ю., Валенкевич Л. П.</i>	ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК СТИЛЬ ЖИТТЯ	13
<i>Павленко А., Валенкевич Л. П.</i>	СИСТЕМА ДОКУМЕНТООБІГУ: СУЧАСНИЙ СТАН	14
<i>Онїщенко М. Л., Дубровіна О. М.</i>	ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНОСТЬ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: ОСНОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАДНАЦІОНАЛЬНА РЕГІОНАЛЬНА	16
<i>Даценко А. Ю., Опанасюк Ю. А.</i>	ПОЛІТИКА ЄС. ПРІОРИТЕТИ ТА ЗАВДАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС.	19
<i>Павленко О. О., Мартинець В. В.</i>	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ЛАНЦЮГОВИХ ПІДСТАНОВОК ДЛЯ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ	21
<i>Дубровіна О. М., Смоленніков Д. О.</i>	АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ	22
<i>Жулавський А. Ю., Нишпоренко Є. В.</i>	ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ	24
<i>Матвєєва Ю. Т., Даценко А. Ю.</i>	ПІДПРИЄМСТВАМИ ГАЛУЗІ ІНДУСТРІЇ КРАСИ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	26
<i>Мартинець В. В., Третяк Т. В.</i>	УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ	28
<i>Павленко О. О., Майборода О. В.</i>	ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ПРИ АНАЛІЗІ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	29

<i>Мальонкіна І. С., Гордієнко В. П.</i>	ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	31
<i>Павленко Д. С.</i>	СИСТЕМА СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ НА МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВАХ	33
<i>Євдокимова А. В., Петренко Н. О.</i>	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГЕТИКИ В ЄС	36
<i>Феденко Т. О., Євдокимова А. В.</i>	ІНТЕГРОВАНЕ БЕРЕЖЛИВЕ ВИРОБНИЦТВО 6 СИГМ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ	39
<i>Мухоїд А. О., Смоленніков Д. О.</i>	СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ	42
<i>Григоренко В. Ю.</i>	МАРКЕТИНГОВА ПОЛІТИКА ПРОСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	44
<i>Телетов О. С., Захарченко Д. О.</i>	ПОРІВНЯННЯ РЕКЛАМИ НА ТРАНСПОРТІ ТУРЕЧЧИНИ ТА УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ МІСТ АНКАРИ І СУМ)	46
<i>Летуновська Н.Є., Вакулішина І.М.</i>	ОСОБЛИВОСТІ РЕКЛАМИ ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ АЗІЇ	48
<i>Телетов О. С., Цуненко А. М.</i>	СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ, ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОГО МАРКЕТИНГОВОГО ВПЛИВУ НА СПОЖИВАЧА	50
<i>Телетов О. С., Шепілов Д. О.</i>	РЕБРЕНДИНГ СПОРТИВНИХ ФУТБОЛЬНИХ КЛУБІВ НА ПРИКЛАДІ ПФК «СУМИ»	52
<i>Рудь М. П.</i>	ЕВОЛЮЦІЯ МАРКЕТИНГУ: ПРИЧИНИ І НАПРЯМКИ	55
<i>Телетов О. С., Тонкошкур Б. С.</i>	СТРОКОВІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА (на прикладі виробника слабоалкогольних напоїв ПрАТ «Оболонь»)	57
<i>Телетов О. С., Колесник А. А.</i>	ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ, ЯК ЗАСОБУ МАРКЕТИНГОВОГО ТА ПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ НА ЦІЛЬОВУ АУДИТОРНЮ	59

<i>Телетов О. С., Лебединець К. В.</i>	МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНИХ ОБ'ЄКТІВ МІСТА	61
<i>Kostel M. V., Zadorozhnyia D. S.</i>	CHOOSING A PROPER VALUATION METHOD	63
<i>Таранюк Л. М., Бублик А. М., Шахова С.В.</i>	ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВІДНОВЛЕННЯ ФАРФОРОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	65
<i>N.V. Kotenko, K. S. Novak</i>	PROBLEMS AND PROSPECTS OF INTEGRATION OF UKRAINE INTO GLOBAL ECONOMY: FREE ECONOMIC ZONES ASPECTS	66
<i>Салтикова Г.В., Білоус Ю. Г.</i>	АНАЛІЗ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ ЗА 2010-2018 РОКИ	68
<i>Захаркіна Л. С., Колотіліна О. В.</i>	ФІНАНСІАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СОЦІО-ПОЛІТИКО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ІТАЛІЇ	70
<i>Салтикова Г. В., Лисенко Д. В.</i>	РЕГІОНАЛЬНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	72
<i>Нешева А. Д., Павленко О. О.,</i>	ФІНАНСІАЛІЗАЦІЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ, ЇЇ ВПЛИВ НА «ЗЕЛЕНУ» ЕКОНОМІКУ ТА РОЗВИТОК «ЗЕЛЕНОЇ» ІНФРАСТРУКТУРИ	74
<i>Захаркіна Л. С., Рудь М. П.</i>	НОВІ ФІНАНСОВІ ІННОВАЦІЇ	76
<i>Ілляшенко К.В., Соломко Ю.О.</i>	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	78
<i>Бойко О. І.</i>	ФІНАНСОВИЙ РИНОК ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ПЕНСІЙНІ НАКОПИЧЕННЯ	80
<i>Дяченко А. В., Захаркіна Л. С.</i>	ФІНАНСУВАННЯ ПРОЦЕСІВ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ В РІЗНИХ ТИПАХ РИНКОВИХ СТРУКТУР	82
<i>Шуптар- Пориваєва Н. Й.</i>	КЛАСИФІКАЦІЯ ВІДПРАЦЬОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЖИВЛЕННЯ ЯК ОДНА З УМОВ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ПОВОДЖЕННЯ З ЕЛЕКТРОННИМИ ВІДХОДАМИ	84
<i>Богомаз Д. В., Зайцев О. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	86

<i>Миронова А. М.</i>	ВПЛИВ ФІНАНСІАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ	88
<i>Петрушенко Ю. М., Пономаренко О. С.</i>	ФІНАНСІАЛІЗАЦІЯ ТИМЧАСОВО ВІЛЬНИХ КОШТІВ ЯК ЗАПОРУКА СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	90
<i>Броннікова Л. О., Зайцев О. В.</i>	ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТКУ ПОДАТКІВ	92
<i>Журавка О. С., Литюга І. О.</i>	ОЦІНКА ДОСТАТНОСТІ КАПІТАЛУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	94
<i>Гриценко Л. Л., Гавриленко В. О.</i>	ЗАХИСТ ВНЕСКІВ НАКОПИЧУВАЛЬНОЇ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ	96
<i>Томіна В. І., Зайцев О. В.</i>	РОЗВИТОК ТЕОРІЙ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	97
<i>Таранюк К. В., Медяник А.</i>	ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	99
<i>Захаркіна Л. С., Рибалка Р. О., Бугайова Є. О.</i>	ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	101
<i>Касьяненко Т. В., Лимар Б. А.</i>	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОФШОРНИХ ЗОН	103
<i>Котенко С. І.</i>	ЗАСТОСУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЖИТТЄВИХ ЦИКЛІВ У ПРАКТИЦІ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ БАНКОМ	105
<i>Касьяненко Т. В., Чорна Я. В.</i>	ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	107
<i>Ляшко О. В., Зайцев О. В.</i>	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	109
<i>Похилько С. В., Ліфар Н. П.</i>	ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ	111
<i>Жукова Т. А., Лисенко Д. В.</i>	АНАЛІЗ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ БЮДЖЕТІВ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ, ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	113
<i>Нагорна В. О., Зайцев О. В.</i>	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	115

<i>Дубович Р. К., Скорородова Л. І.</i>	СУСПІЛЬСТВО, ДЕРЖАВА, БАНКИ, ГРОШІ, ЩО Є НАЙГОЛОВНІШИМ В ЕКОНОМІЦІ?	117
<i>Головка А. Г., Жукова Т. А. Романенко М. Р., Скляр І. Д.</i>	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ ФІСКАЛЬНІ РИЗИКИ ЯК ФАКТОРИ ФІСКАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ КРАУДФАНДИНГ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ	119 121
<i>Ілляшенко Т. О., Луценко Д. В.</i>	АНАЛІЗ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА: ГОЛОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ	123
<i>Харченко В. К., Жукова Т. А.</i>	ТОРГОВА МАРКА ТА ТОРГОВИЙ БРЕНД ЯК ІНСТРУМЕНТИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	125
<i>П'ятко Д. А., Зайцев О. В.</i>	РОЛЬ СТАТУТНОГО ФОНДУ ЯК ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА	127
<i>Берестовська Ю. О., Жукова Т. А.</i>	РЕЛЮГУВАННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: БЮДЖЕТНИЙ МЕХАНІЗМ	129
<i>Боронос В. Г., Соловей І. В.</i>	GREEN FARMING: WORLD TENDENCIES AND UKRAINE	131
<i>Товстуха О. В.</i>	КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ЯК ПЕРЕДУМОВА СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	133
<i>Шугруп О., Штут А. S.</i>	ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ: ОЦІНКИ, МОЖЛИВОСТІ Й НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ	134
<i>Заплава О.Ю., Введенська А.В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	136
<i>Сабадаш В. В., Власенко А. В.</i>	ЗЕЛЕНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ	138
<i>Євдокимов А. В., Срібранець Ю. С.</i>		141
<i>Кучеренко П. В., Лукаш О. А.</i>		143

<i>Лимар Б. А., Мішенін Є.В.</i>	СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ АНАЛІЗУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	146
<i>Вороненко В.І., Новгородцева Д.С.</i>	ПОРЯДОК ДЕННИЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЄС ДО 2030 РОКУ	148
<i>Попова М.О.</i>	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РЕЗЕРВІВ У ПРИРОДОКОРИСТУВАННІ	149
<i>Коваленко І.В., Ярова І.Є.</i>	ЛОГІСТИЧНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОГОСПОДАРЮВАННЯМ	150
<i>Лукаш О. А., Солодова Є. Д.</i>	АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	152
<i>Сотник І. М., Завражний К. Ю.</i>	ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС- ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ	154
<i>Сотник І. М., Кріпак Є. О.</i>	ЕСКО-МЕХАНІЗМИ ІНВЕСТИВАННЯ В ОБ'ЄКТИ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ	156
<i>Малигін А.О., Дубінчін О.С.</i>	СПОРТ ЯК СОЦІАЛЬНО ВАЖЛИВА СФЕРА ПІДПРИЄМНИЦТВА	158
<i>Дерев'янку Ю. М., Лукаш О. А., Толок Т. С.</i>	АКТУАЛІЗАЦІЯ МЕТОДУ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА	159
<i>Дерев'янку Ю. М., Безугла К. М.</i>	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОДАЖІВ НА РИНКУ МОТОРНИХ МАСТИЛ	161
<i>Дерев'янку Ю. М., Лукаш О. А.</i>	ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДУ РЕЙТИНГОВОГО АНАЛІЗУ БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩА КОМПАНІЇ	163
<i>Лукаш О. А., Богомолова К. В.</i>	СТАН РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОГО» БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	165
<i>Малигін А. О., Попов О. Д.</i>	СПОРТ ЯК ВАЖЛИВА ГАЛУЗЬ ЕКОНОМІКИ	167
<i>Чорна Я. В., Фалько К. С., Мішенін Є. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	168
<i>Сергієнко Д. О.</i>	СПОНУКАННЯ, ПРИМУС ТА ПЕРЕКОНАННЯ ЯК МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ	170
<i>Сабадаш В. В., Бончукова О. В.,</i>	ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА: ЗАГРОЗИ Й МОЖЛИВОСТІ БІЗНЕСУ	172

<i>Крижберська Н. В.</i>	ОЗНАКИ ВИНИКНЕННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ	174
<i>Мирошниченко Т. В.</i>	СПОЖИВЧОГО РИНКУ М. ПОЛТАВИ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: НОВІ ВИКЛИКИ Й МОЖЛИВОСТІ	176
<i>Сабадаш В. В., Пелещенко Р. О.</i>	ЧИННИКИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	178
<i>Карінцева О. І., Чмут А. С. Карінцева О. І., Ковальова А. В., Ус Я. О.</i>	ВПЛИВ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ НА ЦИФРОВУ ЕКОНОМІКУ	180 181
<i>Kharchenko Mykola, Diana Kozlova</i>	THE IMPORTANCE OF COST CLASSIFICATION AS A MAIN PROCESS OF COST ACCOUNTING	183
<i>Карінцева О. І., Лисенко А. С. Харченко М. О., Пономарьова Г. С.</i>	ОЦІНКА НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ФОРМУВАННЯ ЦІНИ В УМОВАХ РИЗИКУ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	185 187
<i>Харченко М. О., Ковальов Я. С., Шафорост Ю. В. Чигрин О. Ю., Шпак А. І.</i>	МОТИВУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ОДНА З УМОВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	189
<i>Нечипоренко Р. М., Федоршин І. В.</i>	МАРКЕТИНГ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ВПЛИВ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ НА ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ	191 193
<i>Гончаренко І. М., Кубатко О. В. Olena Chygrun, Diana Kozlova Чигрин О.Ю., Мисік М.І. Кучеренко П.В., Кубатко О. В. Бурлакова І. М., Солодова Є. Д.</i>	ПРЯМІ ТА ПОРТФЕЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ PLANNING AS A PRIMARY PROCESS OF HR MANAGEMENT СТАРТАПИ У ГАЛУЗІ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ: ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ МОНІТОРИНГ СТАНУ ЕКОЛОГО- ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НЕЙРОЕКОНОМІЧНА ОСНОВА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ	195 196 198 199 200

<i>Пелещенко Р. О., Кубатко О. В.</i>	ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	201
<i>Боронос В. Г., Відменко Ю. В.</i>	ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ДИНАМІЧНОГО РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ	202
<i>Samuel Chayen</i>	AGRIVOLTAICS	204
<i>Казак А, Кубатко О.В.</i>	МАЛІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	206
<i>Fedyuna Svitlana, Kovalov Bohdan</i>	ВІОЕСОНОМУ AS A PRIORITY DIRECTION OF STATE POLICY	207
<i>Шкарупа О.В., Кучеренко П.В., Власенко К.А.</i>	ПРОБЛЕМИ ТРАНСФЕРУ ЕКОІННОВАЦІЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	209
<i>Шкарупа І.С.</i>	ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК ФАКТОР ДИНАМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА	211
<i>Деміхов О. І., Ней Лембіт, Романченко Я. О.,</i>	АНТИКОРУПЦІЙНА РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В БОРЮТЬБІ З НЕЗАКОННИМИ ЗАБУДОВАМИ В МІСТАХ	213
<i>Мандрика В.А.</i>	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ «БЛОКЧЕЙН» В ЕНЕРГЕТИЧНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ В КОНЦЕПЦІЇ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ	216
<i>Shkarupa Olena, Kuzum Tetiana</i>	BUSINESS PLANNING AS A PROFIT MANAGEMENT INSTRUMENT IN THE RESTAURANT BUSINESS	217
<i>Багмет К.В.</i>	АНАЛІЗ РОЗРИВУ У РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО СЕКТОРА МІЖ КРАЇНАМИ	219
<i>Полях С.С.</i>	КЛЮЧОВІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНДЕКСУ ЗАХИСТУ ІНТЕРЕСІВ КЛІЄНТІВ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	221
<i>Ibraheem M. Aliyas</i>	ASSESSMENT OF THE CONTEMPORARY CHALLENGES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN IRAQ	223
<i>Денисенко П.А.</i>	РЕАЛІЗАЦІЯ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК ФАКТОР ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	225

КЛАСИФІКАЦІЯ ВІДПРАЦЬОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЖИВЛЕННЯ ЯК ОДНА З УМОВ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ПОВОДЖЕННЯ З ЕЛЕКТРОННИМИ ВІДХОДАМИ

Аспірант **Шуптар-Поривасва Н.Й.**
Одеський державний екологічний університет

Проблема електронних відходів, зокрема, відпрацьованих джерел живлення (ВДЖ), набуває в Україні катастрофічних масштабів. За оцінками фахівців, сьогодні 99% всіх батарейок в країні (близько 160 млн. штук на рік) безконтрольно потрапляє в навколишнє природне середовище.

Недосконалість нормативно-правової бази, що регулює поводження з цією категорією електронних відходів, значною мірою, є причиною збільшення обсягів накопичення побутових гальванічних елементів й, відповідно, погіршення стану довкілля. З огляду на це, важливим кроком щодо удосконалення регуляторних засад поводження з ВДЖ стає розробка їх класифікації, що є метою даного дослідження.

При розгляді українського законодавства в сфері поводження з відходами спостерігається ряд колізій, які є перепорою на шляху розбудови вітчизняної системи управління електронними відходами й, безумовно, найнебезпечнішою їх складовою - ВДЖ.

Основним законом, що має регулювати питання поводження з автономними джерелами живлення, є Закон України «Про хімічні джерела струму»[1], згідно якого обов'язковій утилізації підлягають тільки «відпрацьовані небезпечні хімічні джерела струму ємністю 7 А/год та більше». В базовому Законі України «Про відходи» взагалі відсутні будь-які посилання, що стосуються правових засад поводження з ВДЖ. Таким чином, питання збирання та переробки відпрацьованих батарейок в нашій країні залишаються законодавчо неврегульованими.

В той же час, вже понад чверть сторіччя правовий статус змінних ВДЖ визначається європейським законодавством. Так, чинною на сьогодні є Директива 2013/56/EU[2], яка регулює процеси зберігання та утилізації використаних батарейок і акумуляторів, а Директива 2012/19/EU про відходи електричного та електронного обладнання[3] встановлює загальну диференціацію відходів електричного та електронного обладнання, а також відносить незамінювані батарейки та акумулятори до їх складу.

У відповідності з Угодою про асоціацію з Європейським Союзом Україна взяла на себе зобов'язання щодо впровадження роздільного збору відходів, у тому числі, й ВДЖ. Проте відсутність єдиного підходу до класифікації таких відходів, значною мірою, ускладнює формування стандартів поводження з цією категорією небезпечних відходів.

Незважаючи на те, що батарейки та акумулятори є компліментарними

товарами для низки електричних приладів домашнього та професійного призначення, без яких неможливим стає функціонування таких пристроїв, ВДЖ доцільно розглядати як самостійний вид електронних відходів, розподіл яких може здійснюватися по групах за сукупністю пріоритетних ознак, а саме:

- за призначенням (портативні, автомобільні, промислові);
- за складом активних компонентів (сольові, літєві, срібні, ртутні та лужні хімічні джерела струму);
- за рівнем впливу на навколишнє середовище (батареї, що містять токсичні метали);
- за типом хімічної реакції, яка обумовлює генерацію струму (первинні – гальванічні елементи, вторинні – елементи, які можна заряджати – акумулятори);
- за наявністю цінних компонентів (срібні батареї та всі інші);
- за формою та розміром (циліндричні, призматичні і дискові батареї).

В основу запропонованої класифікації ВДЖ покладена класифікація існуючих на даний час автономних джерел струму. Проте з виходом на ринок інноваційних пристроїв, в майбутньому безумовно з'явиться необхідність у виділенні нових класифікаційних ознак та удосконаленні наведеної класифікації.

Класифікація ВДЖ сприятиме отриманню даних, необхідних для розробки організаційно-технічних заходів щодо зменшення кількості відходів та їх утилізації, а також здійсненню сталого управління автономними джерелами живлення після закінчення строку їх споживання. Крім того, з метою використання ВДЖ в якості вторинної сировини на основі розробленої класифікації може бути створена генеральна схема їх централізованого збору, вивезення та переробки на територіях міських агломерацій.

Наприкінці слід значити, що розробка класифікації відходів автономних джерел живлення дозволить ще на крок наблизитися до створення національної системи поводження з ВДЖ і вирішенню проблеми електронних відходів на засадах сталого розвитку.

Література:

1. Закон України «Про хімічні джерела струму» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3503-15>
2. Directive 2013/56/EU on batteries and accumulators and waste batteries and accumulators [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:329:0005:0009:EN:PDF>
3. Directive 2012/19/EU on waste electrical and electronic equipment (WEEE) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012L0019>